

**Praxis Ivrispatronatvs Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 12. in tali Iudicio necessaria est sententia diffinitiuā, & ab ea potest appellari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

5 sione † in beneficialibus, vide etiam Rot. Roman. de probat. in antiquis. decis. 1. incip. nota, quod postquam est conclusum. Et in praxi

6 pluries † obtinui in contradictorio iudicio in beneficialibus non esse necessariam conclusionem in causa.

CAPVT DVODECIMVM.

In tali iudicio necessaria est sententia diffinitiuā,
& ab ea potest appellari.

SVMMARIVM.

1 Sententia diffinitiuā in iudicio ad obtinendam institutionem est necessaria.

2 Et ferenda est in scriptis.

3 Et potest concipi in personam principalis, siue eius procuratoris.

4 In causa criminali, & matrimoniali sententia concipitur in personam principalis.

5 Institutio habet vim sententię diffinitiuę.

6 Si facta sit discussio negotij.

7 Institutio habet vim interlocutoria, si facta sit per simplicem informationem.

8 Appellari potest à sententia institutionis.

9 Praxis circa sententiam institutionis, & circa appellationem.

10 Sententia institutionis transit in iudicatum, si appellatio non sit interposita, vel non prosecuta.

11 Aliquando proceditur per viam Euangelicę denunciationis.

12 Patronus obtinens sententiam contra patronum totum ius acquirit.

13 Sententia lata contra presentantem præiudicat presentato scienti, & patienti.

14 Res inter alios iudicata, quando alij noceat, vel non.

15 Exceptio rei iudicata nocet solum illis personis, inter quas lata est.

16 Res

16 *Res iudicata nocet solum illis personis, inter quas lata est.*

17 *Sententia lata in actionibus præiudicialibus quando faciat ius quo ad omnes.*

1 **I**N huiusmodi iudicio terminando sententia diffinitiva est necessaria. clem. sæpe. de verb. significat. ibi sententiam vero diffinitivam, vbi glos. in verbo, in scriptis, notat sententiam huiusmodi
 2 proferendam esse in † scriptis, in qua sententia potest fieri condemnatio expensarum factarum à victore contra victum, & illarum executio concedi. Rocch. de Curte. de iurepatr. in verbo. competens alicui. q. 23. col. 3. & habetur in c. finem litibus, de dolo, & contum. tradit Lamber. de iurepatr. lib. 2. p. 2. q. 11. art. 3.
 3 & sententia † in hoc casu potest concipi in personam principalis, siue eius procuratoris. c. querelam. & ibi Abb. n. 10. de elect. secus in † causa matrimoniali, & criminali, vel simili, in quibus sententia fertur in personam principalis duntaxat, non autem eius procuratoris. Et est notandū,

5 quod institutio, seu confirmatio † habet vim sententiæ diffinitivæ, quando ad causam comparet contradictor, & proceditur cum causæ cognitione. Nam eo casu dicitur proprie sententia diffinitiva, præsertim si cognoscatur de iuribus præsentantium, quia cognosceretur tunc verus patronus, qui pro se sententiam habuit. ad dicta per Abb. in c. ex litteris. & in c. si vero. in fine. de iurepatr. Idem erit, si
 6 nullus † sit contradictor; sed superior ex officio discussit negotium cum causæ cognitione. Si autem hæc discussio facta sit à superiore per simplicem informationem, de qua loquitur Abb. in c. constitutis. il secondo. n. 14. de appellat. hoc casu servata forma. c. vlt. de elect. lib. 6. † institutio
 7 habebit vim sententiæ interlocutoria, prout declarat Lamber. vbi supra. art. 4. vide Farinac. parte 2. tomo 1. decis. 522. n. 1. large tamen poterit & hæc dici sententia diffinitiva, cum negotium, de quo agitur, diffiniat. ad tex. in l. 1. ff. de re iudic.

8 à † tali sententia institutionis quo-

quomodolibet lata appellari potest. dicto cap. constitutis. il secondo. de appellat. & c. pastoralis. de iure patron. sed dictæ appellationi nõ est deferendum, ne per eam impediat possessio talis instituti. Lamber. vbi supra. art. 5. sed in praxi vidi ¶ seruari talem sylum, nempe quando adest contradictor, & proceditur cum causæ cognitione, Iudex profert sententiam declarando præsentatum fuisse, & esse instituendum, & facta parti notificatione, & tráfacto de cendio, & non interposita, appellatione proceditur ad institutionem: aliquando etiã Iudex profert sententiam declarando præsentatum fuisse, & esse instituendum, & eodem tempore instituit vnico contextu. Verum si appellatione ¶ non sit interposita, vel fuit interposita, sed non prosequuta, sententia institutionis transit in iudicatum; ita Card. in cap. consultationibus. de iure patron. Rocch. de Curte vbi supra. q. 22. col. 1.

¶ Quod si ¶ sententia transitum fecerit in iudicatum, poterit pars si foueat bonum, ius agere contra eum, qui ob-

tinuit, per viam euangelicæ denunciationis. Abb. in cap. ad audientiam. il secondo. numero 11. & 12. de rescript. Lamber. vbi supra. art. 6. Si vero sententia ¶ lata sit contra patronum ad fauorẽ alterius patroni, tunc totum ius patronatus, & ius præsentandi obtinenti acquiritur, & accrescit, non quod proprie aliquid accrescat, cum tale ius diuidi non possit; sed quia non decrescit. Bald. in cap. quanto. num. 9. de iudic.

¶ Adnotes etiam, quod ¶ si sententia lata sit contra præsentantem, præiudicat præsentato scienti, & patienti ob connexitatem iuris inter eos existentis, & è contra sententia lata contra præsentatum præiudicat præsentanti scienti, & patienti. vide Abb. in cap. quamuis. num. 20. 21. & 22. de re iudic. Et quando ¶ res inter alios iudicata, noceat alijs, vel non, & præsertim inter personas connexas, vide Abb. vbi supra, & ibidem Felin. qui ponit quando sententia lata contra subditum noceat Domino, & è contra.

¶ Item quando quæritur ¶ an ex-

exceptio rei iudicatæ alteri
 noceat nec ne, inspiciendum
 est, an sit idem corpus, ea-
 dem quantitas, idem ius, ea-
 dem causa petendi, & eadem
 conditio personarum, quæ ni-
 si omnia concurrant alia res
 est. l. cum quæritur. l. quanti-
 tas, & l. & an eadem. ff. de
 except. rei iudicat. Et regula-
 riter res † iudicata non nocet
 nisi illis personis, inter quas
 lata est, & in illis causis, su-
 per quibus actum est, & eo
 modo, quo actum est. l. 2. C.
 quib. res iud. non noc. & l. 1.
 C. res inter alios actas, vel
 iudicatas alijs non nocere.
 Hostiens. in sua summa in-
 tit. de re iudic. in vers. qui-
 bus noceat, vel non noceat

res iudicata.

Et in actionibus præiudi-
 cialibus ad hoc, vt sententia
 lata faciat † ius, quo ad om-
 nes sex requiruntur. Primum,
 quod sit legitimus petitor, &
 contradictor. Secundū, quod
 interuenerit plena defensio.
 Tertium, quod sententia fue-
 rit lata verbis affirmatiuis.
 Quartum, quod nō fuerit de-
 tecta collusio. Quintum,
 quod verè causa sit præiudi-
 cialis. Sextum, quod fuerit
 principaliter discussum. Are-
 tin. in §. præiudiciales num. 6
 vbi las. num. 28. Instit. de
 action. Vide Alex. cons. 21.
 col. 1. lib. 1. Cephal. cons.
 307. num. 78. & cons. 442.
 num. 49.

